

Monitor EU-burgers april 2015

De toename van het aantal dienstverbanden van Polen zet door. Dit geldt ook voor de Bulgaren en Roemen, waarvan de toename in september 2014 niet leek door te zetten.

De ontwikkeling van het aantal dienstverbanden van Polen volgde nagenoeg hetzelfde seizoenspatroon als in het vorige jaar. Opvallend is wel een piek in het aantal dienstverbanden in november 2014 en een dal in januari 2015. Dit deed zich ook voor bij de Hongaren en Portugezen. De oorzaak hiervan is niet bekend. Over het algemeen ligt het aantal dienstverbanden van Polen op een iets hoger niveau dan vorig jaar.

Het aantal WW-uitkeringen aan burgers van nagenoeg alle MOE-landen daalde in de 1^e vier maanden van 2015 bij de meeste EU-burgers gestaag als gevolg van het seizoenseffect.

Niet alleen de dienstverbanden, maar ook de WW-uitkeringen bij de Polen volgden een seizoenspatroon: een daling in het aantal WW-uitkeringen vanaf februari 2014 t/m september 2014 gevolgd door een toename vanaf oktober 2014 t/m januari 2015. Deze ontwikkeling sluit goed aan bij die van de dienstverbanden, uitgezonderd de bovengenoemde piek in de dienstverbanden in november 2014 en het dal in januari 2015. Wanneer het aantal dienstverbanden daalde, steeg het aantal WW-uitkeringen en andersom. Bij nagenoeg alle nationaliteiten lijkt er sprake van een licht stijgende trend in het aantal WW-uitkeringen parallel met de stijgende trend in het aantal dienstverbanden.

De meeste WW-uitkeringen worden naar Polen geëxporteerd. In 2014 lag de piek hiervan in februari en maart, maar in 2015 was er geen piek in deze maanden en was er in april nog steeds een toename, maar wel op een aanzienlijk lager niveau dan de piek begin 2014.

Als het geringe aantal Esten buiten beschouwing wordt gelaten, dan komen te late WW-aanvragen (meer dan 2 weken te laat) procentueel het meeste voor bij de Portugezen (21,4%, gemiddeld 14,0 weken). Maar qua aantallen zijn de meeste te late WW-aanvragen afkomstig van Polen. (16,3%, gemiddeld 11,6 weken). Nederlanders: 11,3%, gemiddeld 8,9 weken.

Korte uitkeringen (3 maanden of korter) komen voornamelijk voor bij WW'ers uit de Baltische staten, Bulgaren (53,9%, gemiddelde max-duur: 8,6 maanden) en Bulgaren (36,3%, gemiddelde max-duur: 9,4 maanden). Nederlanders: 3,7%, gemiddelde max-duur: 26,0 maanden. Het percentage Polen met een korte uitkering is sinds september verder gedaald: van 25,9% naar 19,9%, mogelijk omdat steeds ze steeds vaker een Poolse arbeidsverleden opgeven.

Toeslagen komen vooral voor bij WW'ers uit de Baltische staten, Bulgaren (33,3%) en Hongaren (26,7%). Nederlanders: 12,5%. Dit is opvallend, omdat de WW'ers uit deze landen een met de Polen vergelijkbaar dagloon hadden, terwijl maar 18,6% van de Polen een toeslag ontving. Het is de vraag of het hoge percentage toeslagen bij Bulgaren verband houdt met de vorig jaar geconstateerde toeslagenfraude.

Het gemiddelde bruto dagloon van de WW'ers uit de MOE-landen is € 79,90, van de WW'ers uit overige EU-landen is dat € 110,20. Uitschieter bij de MOE-landers vormen de Roemen (€ 100,80) en Slovenen (€ 117). Uitzonderingen de WW'ers uit overige EU-landen zijn de Grieken (€ 89) en de Portugezen (€92,40): ze hebben net als de MOE-landers een laag dagloon. De percentages Grieken en Portugezen die een toeslag hebben zijn (daarom) vergelijkbaar met die bij de Polen.

Poolse WW'ers werkten vooral via uitzendbedrijven (35,3%) en rechtstreeks bij havenbedrijven (22,7%) en bij agrarische bedrijven (11,5%). Roemeense WW'ers werkten vooral in de sector Zakelijke dienstverlening II (17,5%) en minder via uitzendbureaus (12,5%). Bulgaarse WW'ers werkten net als de Polen vooral via uitzendbedrijven (24,8%) en in de Reiniging (12,1%).

De piek in het aantal boetes bij de MOE-landers in april 2014 is het gevolg van het project Arbeidsmigranten 1.0 in maart 2014. Het dal in november 2014 is het gevolg van het tijdelijk stopzetten van de boeteoplegging als gevolg van de uitspraak van de CRvB op 24 november 2014 over de per 1 januari 2013 ingevoerde wet Aanscherping handhaving en sanctiebeleid ('Fraudewet'). Deze daling camoufleert het effect van de boeteopleggingen t.g.v. het project Arbeidsmigranten 2.0.

Het aantal maatregelen bij MOE-landers vertoonde tussen augustus 2014 en januari 2015 een lichte stijging, maar deze nam daarna weer af. De oorzaak hiervan is niet bekend. Bij de MOE-landers werden relatief veel maatregelen opgelegd voor de overtredingen: WW 2.e niet inschrijven als werkzoekende en WW 1.a te laat indienen aanvraag uitkering.